

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Еленита Кирилова Великова;
УНСС, КАТЕДРА „ИКОНОМИКА НА ТУРИЗМА“;
Научна специалност „Икономика и управление (Туризм)“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Икономика и управление по отрасли (туризм)“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр. Благоевград.

Автор на дисертационния труд: Милена Петрова Стоянова

Тема на дисертационния труд: Изграждане на разпознаваем образ на Спа и уелнес дестинация България на западноевропейските емитивни туристически пазари

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1373/31.05.2016 г. на Ректора на ЮЗУ.

1. Информация за докторанта

Докторантът Милена Петрова Стоянова се е обучавала като свободен докторант към катедра „Туризм“ при Стопанския факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград в професионално направление 3.9. Туризм, научна специалност „Икономика и управление по отрасли (Туризм)“. Завършила е ШУ “Епископ К. Преславски“ – Шумен като бакалавър и магистър в специалности съответно „Биология и география“ и „Туризм“. Професионалният ѝ опит тясно е обвързан с преподавателската дейност. Владее английски и руски език – писмено и говоримо.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е разработен в обем от 306 страници, от които 273 страници са основен текст, 20 страници - библиографска справка и 12 страници приложения. В използваната литература 96 са литературните източници на кирилица, 169 са на латиница и 43 са интернет източници. В структурно отношение трудът е съставен от пет

глави, увод и заключение. В тях последователно са разгледани характеристиките на спа и уелнес туризма в България, въпросите за разпознаваемостта в туризма и изграждането на образ на туристическата дестинация, оценка на образа на България като спа и уелнес дестинация и управлението на разпознаваемостта.

Темата на дисертационния труд е формулирана добре. Актуалността ѝ е ясно обоснована, предвид на все по-голямото значение на спа туризма в глобалната туристическа индустрия. Изграждането на успешен и разпознаваем образ на България като дестинация за спа и уелнес туризъм на западноевропейските емитивни пазари ще разреши дългогодишния проблем за сезонността в туризма. Докторантът приема, че „Ключов компонент в този процес е създаването и управлението на характерно и привлекателно усещане, т.е. на позитивен разпознаваем образ на дестинацията”.

Предметът и обектът на изследване са добре определени, целта и задачите са коректно изведени, като прецизно отразяват извършената изследователска работа от докторанта. Дисертационната теза е развита и доказана. Със своите достойнства се отличават методологията на изследването, ограничителните условия и практическата значимост на изследването. Изложението и използваната литература показват, че докторантът се е запознал със значителен брой литературни източници, по-голямата част, от които чуждестранни. Стилът на дисертацията също е добър. На структурата на дисертационния труд може да се даде висока оценка, въпреки нетрадиционния подход.

3. Оценка на получените научни и научноприложни резултати

В дисертационния труд могат да бъдат очертани редица предимства, които са с научен и научноприложен характер. Първоначално е разяснена ресурсната обезпеченост на спа и уелнес туризма в България, след което са определени системите, от чието правилно развитие зависи предлагането на качествен спа и уелнес продукт. Дефинирането на понятията спа и уелнес създава трудности от обективен характер, тъй като потребителите на предлаганите продукти имат различни изисквания в зависимост от това дали ги познават или не. В този смисъл докторантът правилно се опитва да внесе яснота чрез изследвания с оглед извеждането на общовалидни характеристики, които да удовлетворяват всички реални и потенциални потребители.

Логично в следствие са разгледани социално-психологически теории, имащи за цел да обяснят поведението на туристите и начина, по който разпознават туристическата оферта, за да я закупят, при което са

изведени основните лостове на разпознаваемостта и създаването на усещане за автентичност в контекста на спа и уелнес туризма. Въз основа на анализ е определена етапността в изграждането на образ на туристическата дестинация с цел намирането и създаването на ярък образ в съзнанието и паметта на потребителите.

Следват практическите изследвания, чрез които се прави оценка на образа на България като спа и уелнес дестинация. Избрана е съвкупност от критерии за тази оценка, извършено е анкетно проучване и чрез сериозен набор от методи е установен имиджът на страната ни като спа и уелнес дестинация. На тази основа докторантът стига до извода, че България има позитивен афективен имидж, а спа и уелнес туристите възприемат страната ни по-добре от другите видове туристи. В тази част на дисертацията се постига доказването на изведените от докторанта хипотези.

Последната част представлява логическа завършеност на проведените изследвания. В нея са предложени стратегии за планиране и организация на дейностите по изграждането и поддържането на разпознаваем образ, неговия мониторинг във времето и конкретни препоръки за подобряването му. Заключениеето също систематично обобщава извършената работа от докторанта. Изводите са обосновани и конкретни.

4. Оценка на научните и научноприложни приноси

Справката за приносите, представена с дисертационния труд, отразява обективно реалните достижения на докторанта. Приемам изцяло изведените приноси. С особена ценност за практиката са изводите, препоръките и насоките за изграждане на разпознаваем образ на България като предпочитана спа и уелнес дестинация, направени въз основа на оценката на постигнатия досега образ.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По вид и брой представените публикации съответстват на обявените от докторанта в приложения списък и автореферата. Общо са представени четири публикации-доклади, изнесени на значими научни международни форуми. Три от докладите са на английски език. Считаю, че тези публикации представят реално постиженията на докторанта и са достатъчно представителни, за да ги огласят пред академичната общност и заинтересованите делови кръгове от практиката.

6. Оценка на автореферата и критични бележки

Авторефератът достоверно възпроизвежда съдържанието на труда. Подготвен е в обем от 55 страници компютърно набран текст и е съставен от пет части.

Въпреки достойнствата на дисертационния труд могат да бъдат очертани и някои слабости, които са характерни за всеки млад изследовател. Те не особено сериозни и с препоръчителен характер, което не поставя под съмнение изразените достойнства на дисертационния труд. Така например големият обем на дисертацията на места води до объркване и загуба на последователността в анализите на докторанта. Необходимо е също кратко въведение и кратко обобщение на всяка една глава, в които да се подчертае на какво ще се акцентира и какви са основните изводи и обобщения от нейното разглеждане.

7. Заключение

В дисертационния труд са поставени ясни цели и задачи, които докторант Стоянова безспорно е постигнала и изпълнила. Практическата част е задълбочена, добре аргументирана и добросъвестна. Проучена е както съществуващата литература, така и актуални документи в изследваната област. Анализите са коректни, препоръките обосновани и произтичащи от резултатите от изследването. Докторантът демонстрира умения за задълбочен и аргументиран анализ, обобщения и критично мислене. Авторефератът съответства на съдържанието на дисертационното изследване. Самооценката за научните приноси е точна и отговаря на действителните приноси. Милена Стоянова има достатъчно научни публикации по темата на дисертацията. Анализиранията дисертация представлява творческо постижение, което като тематика, теоретични обобщения, изводи и препоръки има своето безспорно значение за теорията и практиката в туризма.

Всичко това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Милена Петрова Стоянова образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление по отрасли (туризъм)“, в професионално направление 3.9. Туризъм.

22.06.2016 г./ гр. София

Подпис: .....
/доц. д-р Е. Великова/